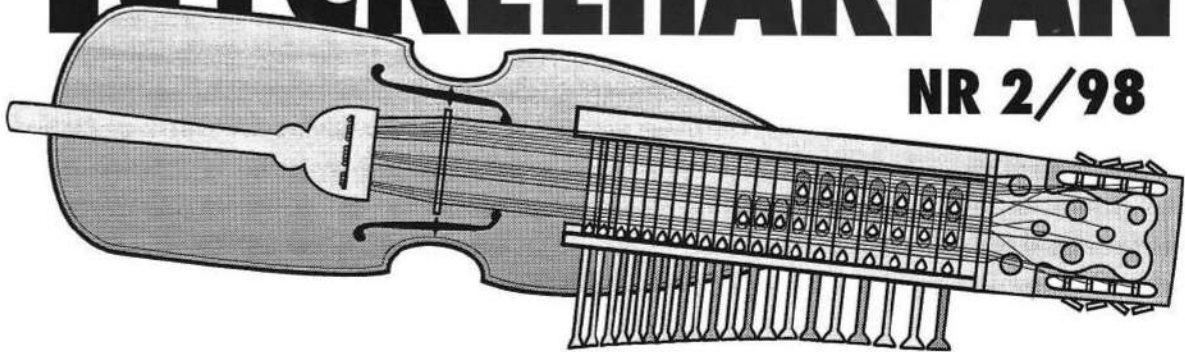

NYCKELHARPAN

NR 2/98

FÖRENINGEN NYCKELHARPANS MEDLEMSTIDNING

TVÅ NYA VÄRLDSMÄSTARE I NYCKELHARPSPEL.

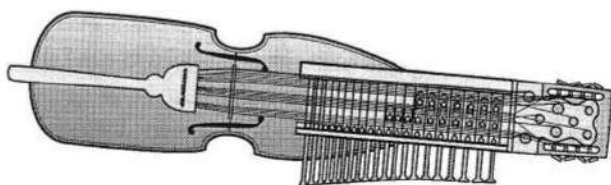
NYCKELHARPUTSTÄLLNINGEN PÅ SKANSEN.

NY BOK OM HARPSPELMÄN.

EN SPELKVÄLL MED SAHLSTRÖMARNAS.

RAPPORT FRÅN ÅRSMÖTET.

HARPOLEK - VALS AV WILLE GUNSKÄR.

NYCKELHARPAN NR 2/98

Årgång 12.

Medlemstidning för Föreningen Nyckelharpan.

Utkommer med 4 nr per år. ISSN 1401-2936

Adress: Föreningen Nyckelharpan, c/o Möllerman
Riddarstigen 17A, 183 30 Täby.

Tel. kvällar och helger 08-768 13 66, dagtid 08-402 07 84.

Ansvarig utgivare: Sture Möllerman.

Redaktion:

Sture & Marianne Möllerman, tel 08-768 13 66.

Anne-Marie Tärnström, tel 08-89 91 80.

Artiklar och bilder ur Nyckelharpan får ej kopieras för publicering utan medgivande från redaktionen.

Material till nästa nummer skall vara på redaktionen senast 10 augusti.

Medlemsskap i Föreningen Nyckelharpan kan väljas antingen fullt eller begränsat.

Fullt årligt medlemsskap erhålles mot inbetalning av 125 kr på föreningens postgirokonto nr 491 82 94-2.

Väljer du lägre medlemsavgift, 100 kr, erhåller du tidningen Nyckelharpan men avstår från all övrig information.

FÖRENINGEN NYCKELHARPANS STYRELSE

		Telefon
Ordförande	Sture Möllerman	08-768 13 66
Kassör	Paul Westman	08-649 22 09
Sekreterare	Anne-Marie Tärnström	08-89 91 80
Ledamot	Ingemar Aronsson	08-99 62 19
Ledamot	Bertil Wettersten	08-500 312 65
Suppleant	Christer Kvarne	08-641 25 12
Suppleant	Bertil Svensk	08-741 23 65

Föreningen Nyckelharpan org. nr 80 20 11-4289

Adressändring sändes till

Bertil Svensk, Örnens väg 44, 136 40 Haninge.

OMSLAGSBILDEN

Vinnarna av världsmästartiteln 1998 i nyckelharpspel: Björn Björn på gammelharpa och Marcus Svensson på tredagig kromatisk harpa.

Foto: Per-Ulf Allmo.

INNEHÅLL

i detta nummer

Tips om några stämmor	sid. 3
Årsmötet 1998	sid. 4
Harpolek, vals av Wille Gunsjär	sid. 5
Två världsmästare på nyckelharpa	sid. 6
Ny nyckelharpsbok	sid. 7
Lyssnat på	sid. 7
Nyckelharputställningen på Skansen	sid. 8-9
Sahlströmslåtar på Hartwickska Huset	sid. 10-11
Österbystämman	sid. 12
Nyckelharpkurs på videokassett	sid. 12

**Nästa manus-
stopp:
10:e augusti.**

Hartwickska Huset

Under den kommande hösten förlägger vi åter våra träffar på torsdagskvällar. Följande dagar blir då aktuella:

**10 SEPTEMBER, 8 OKTOBER,
12 NOVEMBER OCH 10 DECEMBER.**

Platsen och tiden blir som vanligt Hartwickska Huset kl 19.00 - 22.00. Läs mer på sidan 10.

BIRGER GUSTAFSSON AB

är Föreningen Nyckelharpan's sponsor i form av mycket generösa villkor vid tryckning av bl annat vår medlems-tidning. Vi tackar alla hos Birger Gustafsson AB som på detta sätt stöder vår verksamhet.

Jag har många gånger hört spelmän uttrycka sin stora besvikelse över att inte ha blivit tillräckligt uppskattade efter sin prestation. Det har då gällt bedömning i samband med uppspelning för Zorn-nämnden eller liknande.

Det är klart att det kan kännas tungt att inte ha nått ända fram, det är fullt förståeligt. Men jag undrar hur många av dessa besvikna spelmän som själva kritiskt lyssnat på sitt eget spel *innan* dom utsätter sig för denna sortens musikaliska dissekering.

Ett gott råd: Tag fram bandspelaren och spela in dig själv så som om du stod inför en jury. Ta två eller tre av dom låtar som du anser dig behärska. Misslyckas du någonstans i spelet, ska du inte spela om – det får du heller inte göra inför en jury. Lägg sedan bandet åt sidan. Vänta med att lyssna på inspelningen tills en månad har gått. Då är det lämpligt att ta del av resultatet.

Bli inte förvånad om du hör en hel del saker som du skulle kunna göra bättre: Fraseringar, tonbildning, dubbelgrepp, tempo etc. Var nyckelharpan väl intonerad? Jämför också gärna din inspelning med någon annan spelmans som du bedömer som godtagbar.

Hittar du inget att klaga på, är det bara att gratulera. Spela upp för Zornmärket! Eller varför inte delta i Världsmästerskapet nästa gång. Men där är det bara den bästa som vinner, hur bra nummer två än är.

Dagsformen och nerverna spelar en mycket stor roll i sammanhanget. Se till att vara utvilad och på gott humör.

Glad spelmanssommars!

Sture Möllerman, ordf.

Salutorget

NYCKELHARPA SÄLJES. Byggt av Sture Sahlström.
Tel: 08-551 570 89.
E-post: lennart.nordin@sodertälje.mail.telia.com

Några av alla stämmor.

Som vanligt är sommaren den årstid, då spelmanstämmer och låtspeleskurser trängs i kalendariet. Tittar man i Folklore Centrum's informationsblad eller i spelmansförbundens medlemsblad, kommer man snart underfund med att var-enda helg är uppbokad för spel.

Här följer några av dom många tips som kommit till Nyckelharpan's redaktion.

ÖSTERBYBRUKSTÄMMAN 12 - 14 JUNI

Läs mer om nyckelharpstämman på sidan 12!

GÅSVIKARSTÄMMAN 4 JULI

Spelmanstämma kl 13 i Kista hembygdsgård på Vaddö. Allspel, buskspel och framträdande av enskilda spelmän och grupper. Hembygdsgården med museum ligger i genuin roslagsmiljö utmed vägen till Björkö-Arholma. Cirka 10 mil norr om Stockholm.

SPELMANSTRÄFF I LÖVSTABRUK 11 JULI

Klockan 19 vid kolmilan intill gamla kvarnen bakom stora parkeringen.

VIGELSBOSTÄMMAN 2 AUGUSTI

Klockan 13 i Valö-Forsmarks Hembygdsgård. Utmed väg 290 mellan Österbybruk och Forsmark.

WERMDÖBYGDENS SPELMANSSTÄMMA 8 - 9 AUGUSTI

Sydost om Stockholm på Wermdö Bygdegård
Lördag kl 12 - 24. Söndag kl 11 - 17.

Musik och dans i många olika former på scener och bland buskar. På söndagen kvalificerad danstävling med hambo-specialister.

SPELMANSSTÄMMA I BORÅS 22 - 23 AUGUSTI

Förstämma på lördag i Götseredstugan, Sandhult med låtkurser kl 13-17 (ex vis med Anders Mattson världsmästare -94 på nyckelharpa). På kvällen spel på logen, dansutläring, visstuga, och spel i alla skrymslen. Arne Lindqvist från Borås finns till hands och ger råd kring nyckelharpsbygge.

Spelmanstämma och hantverksdag på söndag med början kl 10.30 och som avslutas kl 16.00 med musikgudstjänst i Ramnabyrkan.

Kom gärna med fler tips om stämmor och träffar där nyckelharpan har en given plats. Vi tar gärna in notiser om sådana arrangemang – i mån av utrymme.

Redaktionen

Föreningen Nyckelharpan årsmöte

onsdag 11 mars 1998 kl 19.00 i Hartwickska huset, S:t Paulsgatan 39B, Stockholm.

Närvarande:

Marianne Möllerman, Clary Magnusson, Jan Magnusson, Ingemar Aronsson, Björn Kallstenius, Claus Gomer, Kjell Wigforss, Ingemar Skoglund, Christer Kvarne, Paul Westman, Rune Mattsson, Rolf, Sven Israelsson, Sture Möllerman, Anne-Marie Tärnström / 15 medlemmar.

1. Mötets öppnande

Föreningens ordförande Sture Möllerman hälsade alla välkomna och förklarade mötet öppnat.

2. Val av ordförande och sekreterare för mötet

Valdes till mötesordförande Sture Möllerman samt till sekreterare Anne-Marie Tärnström.

3. Fastställande av röstlängd.

Röstlängden fastställdes, alla närvarande har en röst var.

4. Fastställande av fortsatt dagordning.

Dagordningen för mötet fastställdes.

5. Fråga om mötet utlysts enligt stadgarna.

Frågan besvarades med ja.

6. Val av justeringsmän att jämte ordföranden justera protokollet.

Till justeringsmän valdes Kjell Wigforss och Ingemar Skoglund.

7. Verksamhetsberättelse, resultat- och balansräkning.

Verksamhetsberättelsen och balansräkningen publicerade i tidningen Nyckelharpan nr 1/98 godkändes.

8. Revisionsberättelse, budget, ansvarsfrihet.

Revisorerna avgav sin berättelse och har inte funnit något att anmärka på. Kjell Wigforss påpekade att, ska man vara noga, datum för balansräkning föregående år enligt praxis till 96 12 31, inte 97 01 01 som anges i redovisningen, sid 5 i Nyckelharpan 1/98.

Angående budget framhöll ordföranden att föreningen verkar under gynnsamma förhållanden tack vare att Marianne Möllerman har goda kontakter med det tryckeri, Birger Gustafsson AB, som trycker tidningen faktiskt helt gratis just nu. Övriga utgifter är gage till gästspelmän och lokalhyra. Föreningen räknar med att använda en del pengar i och med en fest på Pingstafton, efter spelmansstämman på Skansen.

Styrelsen beviljades ansvarsfrihet för det gångna året.

9. Beslutades att årsavgiften för 1999 skall vara oförändrad, 125 kr/år för fullt medlemskap och 100 kr/år för enbart tidningsprenumeration.

10. Val av styrelse, revisorer, funktionärer och valberedning
Claus Gomer presenterade valberedningens förslag, som accepterades av mötet. Styrelse och övriga funktionärer för Föreningen Nyckelharpan är därmed följande:

Ordförande: Sture Möllerman kvarstår, 1 år
Sekreterare: Anne-Marie Tärnström omvald, 2 år
Kassör: Paul Westman kvarstår, 1 år
Ledamot: Bertil Wettersten omvald, 2 år
Ledamot: Ingemar Aronsson kvarstår, 1 år
Suppleant: Christer Kvarne omval, 1 år
Suppleant: Bertil Svensk omval, 1 år
Revisorer: Kjell Wigforss omval, 1 år
Björn Kallstenius omval, 1 år
Revisorsuppl: Claus Gomer omval, 1 år
Nils Gomer omval, 1 år
Matrikelförare: Bertil Svensk kvarstår
Valberedning: Claus Gomer kvarstår
Margaretha Malmberg kvarstår

11. Motioner och propositioner.

Inga motioner eller propositioner förelåg.

12. Årets planering.

Nästa träff blir en torsdag, den 16 april. Ingemar Aronsson har ordnat ett besök på Musikmuseet i Stockholm kl.19.00-22.00. Det blir visning med guide och tid för spel. Medtag instrument och eget fika. Onsdagsträffen den 15/4 flyttas alltså till den 16/4. Sture gör ett extra utskick om detta.

Spelmansstämma med VM i nyckelharpspel på Skansen 30 maj 1998. Sture informerade om allspelslåtar och meddelade att mer information finns på Internet genom Gunnar Fredelius försorg. Efter stämman ordnar föreningen en fest på Jakobsbergs gård i Bredäng söder om Stockholm. Hittills har 14 anmälningar inkommit.

I övrigt blir det en spelträff i maj, under hösten planeras en helgkurs, de höstkurser som hållits de senaste två åren har varit mycket lyckade.

ALLA medlemmar med idéer om verksamheten uppmanas att komma med förslag till styrelsen! Ytterligare förslag på aktiviteter väcktes: besök vid Svenskt visarkiv, SVA, filmvisningar samt en resa till Mariefred. Ingemar Skoglund berättade om planer på en spelmansstämma där i juli. Eventuellt kan Nyckelharpan medverka på något sätt i arrangemanget. Anne-Marie ordnar med besök på SVA under hösten.

13. Övriga frågor

Ingemar Aronsson rapporterade att han mottagit ett nothäfte från Skånes spelmansförbund med Wilhelm Gunskärs låtar. Någon låt, förslagsvis "Harpolek", skall publiceras i tidningen.

14. Avslutande

Sture Möllerman avslutade mötet.

HARPOLEK

Vals av Wille Guskär

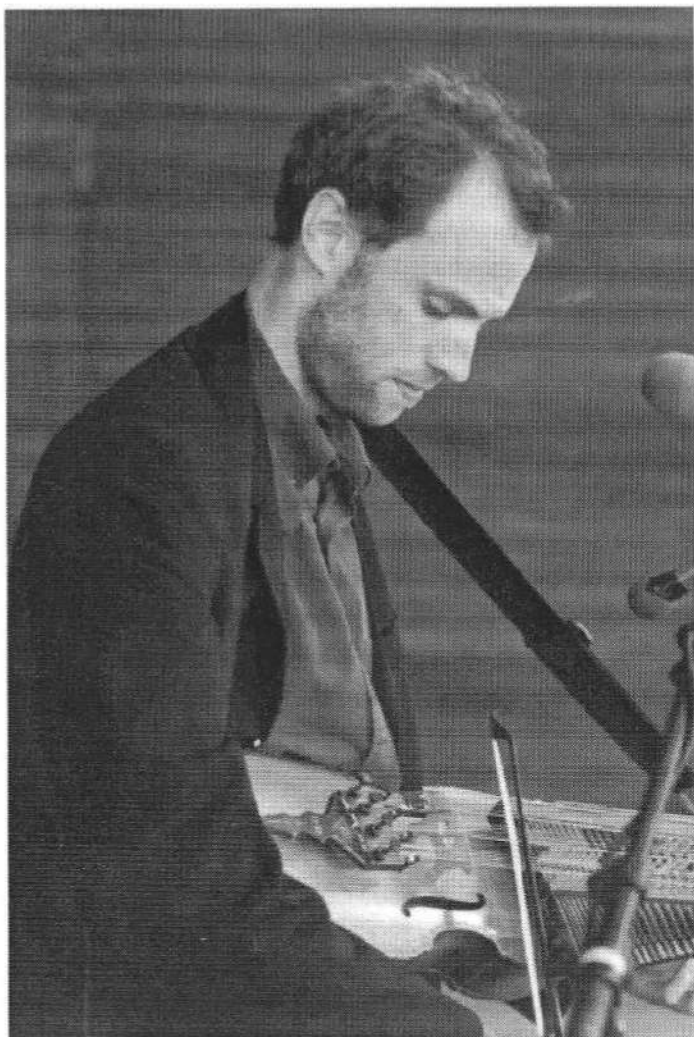
The musical score for 'Harpolek' is presented in ten staves. It begins with a treble clef and a 3/4 time signature. The first staff contains a key signature change to one flat (B-flat) and a repeat sign. The music includes several triplet markings (indicated by a '3' over a group of notes) and first and second endings (marked with 'I' and 'II'). The notation includes eighth and sixteenth notes, rests, and slurs. The piece concludes with a final cadence on the tenth staff.

Sven Wilhelm Guskär föddes år 1911 på Gunön i Asarums församling i Blekinge. Han studerade fiol för Rickard Conrady i Karlshamn och spelade sedan i Karlshamns Musiksällskap, Malmö KFUM:s Symfoniorkester och Lunds Orkesterförening. Han var spelman åt Sällskapet Gammeldansens Vänner i Malmö och åt Hembygdsgillet Burlöv-Lomma.

Wille erhöLL Lommas kulturpris år 1981. Till yrket var han tobakshandlare och var med hustrun Hertha bosatt i Malmö och Lomma. Han dog 1986.

Ovanstående vals är hämtad ur ett häfte med 56 låtar efter Sven Wilhelm Guskär, utgivet av Sonja och Lennart Börnfors och kan beställas från Skånes Spelmansförbund genom

Boel Aspult, Änggårdsgatan 22, 262 41 Ängelholm.
Tel 0431-807 62. E-post: fam.aspult@swipnet.se
Kostnad 55 kronor plus ev. porto.

Markus Svensson

Björn Björn

Två världmästare på nyckelharpa

På pingstafton hölls för femte gången "världsmästerskap" i nyckelharpspel. Denna gång var platsen Skansen i Stockholm. Man tävlar alltid i två klasser: gammelharpa och modern nyckelharpa.

Arton stycken tävlande ställde upp varav sju stycken med gammelharpa. Varje spelman fick framföra två valfria låtar som en jury bedömde efter i förväg fastställda grunder. Juryn bestod i år av Gunnar Ahlbäck, Nisse Nordström, Sigurd Sahlström, Curt Tallroth och Gunnar Fredelius.

Vid bedömningen har jurymedlemmarna ett protokoll till sin hjälp, där de poängsätter fyra huvudområden: låtval, speltekniskt utförande, folkmusikaliskt utförande samt musikaliskt uttryck. Dessa delas in i delmoment.

När det gäller speltekniskt utförande: allmän skicklighet, tangentteknik, stråkteknik, melodigestaltning samt tonbildning.

Folkmusikaliskt utförande: folkmusikalisk stil, ornamentik i anslutning till nyckelharptradition, takt, rytmik, tempo, bordun och dubbelgrepp.

Musikaliskt uttryck: spelmansmässighet, gestaltning, (frasering, variation) samt helhetsintryck.

Juryns val i år föll i år på Björn Björn som spelade silver-

basharpa i gammelharpklassen.

Björn är uppvuxen i Stockholm och har bevarat den gamla uppländska traditionen efter flera spelmän som Karl Anderén i Åkerby, Joel Jansson i Gällbo, Kalle Ågren i Elinge för att bara nämna några.

Björn bor numera på Gotland där han tillsammans med sin hustru Katarina – även hon riksspelman på silverbasharpa – driver en gård med fåruppfödning. Vid sidan om detta arbete håller de även kurser i nyckelharpbygge och säljer virke, strängar etc till nyckelharpor.

Vinnare i den moderna klassen blev Markus Svensson, född i Västergötland utanför Vänersborg. Markus blev Riksspelman 1992 och studerar nu vid musikhögskolan i Stockholm. Han var en av de unga spelmän som för några år sedan spelade in Cd:n "TillEric". Markus ingår även tillsammans med Johan Hedin i gruppen Trio Patrekatt.

I samband med världsmästerskapstävlingen utses även "publikens favorit", då publiken genom röstning utser sin vinnare. Titeln föll i år på Marcus Svensson. Priset är sedan många år en cittra skänkt av Gottfrid Johanssons Musikaffär i Gamla Stan i Stockholm.

Sture Möllerman. Foto: Per-Ulf Allmo.

Vad vet du egentligen om nyckelharpan?

Vem var den förste riksspelmannen på nyckelharpa?
 Nyckelharpa i Skåne?
 Är Moraharpan verkligen inte prostfrun i Särnas dotters nyckelharpa?
 ”Å harspa ska de va när en ska dansa i vagnshuset.” Vilket?
 Vad har nyckelharpan att göra i kyrkans kalkmålningar?
 Hur kommer det sig att vallonättlingen Eric Anjou från Östergötland på sin ålders höst satt och och byggde nyckelharpor på Skinnarviksberget i Stockholm?
 Varför har äldre nyckelharpor lock över leken?
 Vem spelade silverbasharpa solo inför Hitler och 110 000 åskådare på olympiaden i Berlin 1936?
 Vilka behov ledde fram till kontrabasharpa?
 Hur gammalt är samspelet nyckelharpa och fiol?
 Vem byggde om sin nyckelharpa till ett psalmodikon när han blev frälst? – Eller kanske hellre, vem fortsatte att spela nyckelharpa inom sitt missionsförbund?
 Hur har Hammarvalsen fått sitt namn?
 Nyckelharpospel i Åland?
 Kromatiska nyckelharpor före Eric Sahlström?

Vilka harpspelmän finns kända från Biskopskulla? Eller Bälinge? Eller...

Rokokomöbelsnickare tillika nyckelharpsbyggare i Stockholm vid 1700-talets mitt?

Vad gjorde den kände harpspelaren Karl Anderson Anderén från Åkerby i Hjortparken i Mariefred helgen 21 - 22 september 1915?

Hur står det till med nyckelharpospelet utomlands – i Belgien, Frankrike, USA...

En populär dansorkester med silverbasharpa, fiol, piano, dragspel och slagverk?

Många frågor och problemställningar lika dessa förs fram i boken Nyckelharpospelaren – en fyllig dokumentation om runt 500 sidor i format 21 x 24 cm med åtskilliga hundra unika bilder, utförlig text och dessutom separat notdel. Eller kanske tvärtom beroende på hur man närmar sig boken. Om planeringen håller är den tänkt komma ut i år.

Mannen som står bakom detta löfte är Per-Ulf Allmo – en av författarna till boken ”Lirans hemlighet”, producent av en lång rad ljudande utgåvor med svensk folkmusik samt fotograf och bildmakare bakom ett oräknelikt antal spelmansporträtt m.m.

Nyckelharpan redaktion har fått en liten förhandstitt i materialet till detta senaste nyckelharpverk och väntar nu med spännt intresse på utgivningsdagen. Nytt material dyker ständigt upp, vilket gör det svårt för Per-Ulf att fastställa exakt datum. Som framgår av inledningsfrågorna så lär det bli en hel del överraskningar för oss folkmusik- och nyckelharpentusiater.

LYSSNAT PÅ

GE RUM VID RODDARTRAPPAN
 Bellman till belcanto

Bengt Norfors, operasångare med bakgrund som trubadur och senare även nyckelharpspelman har tillsammans med Mats Bergström, gitarr och Niklas Roswall, nyckelharpa givit sig till att tolka flera av Carl Michael Bellmans sånger och epistlar. Samtidigt med denna botanisering i för vår nyckelharpa främmande värld fann man snart fler spår och musikaliska ingångar. Steget var inte långt till Birger Sjöberg

och heller inte till den Napolitanska sången.

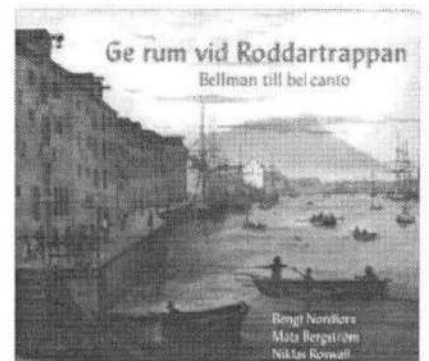
Nyckelharpan klang visade sig inte alls främmande i det italienska materialet, utan tillförde något mycket genuint, tyckte musikaterna.

Man har även tagit upp och tolkat två kompositioner av J.S Bach. En aria ur St Johns passionen som blivit till Vals efter Back Johan samt en del ur Bachs h-moll svit som fått namnet Polkett efter Back Johan. Den senare här spelad av Peter ”Puma” Hedlund och Bengt Nordfors på nyckelharpor.

Det sätt som Peter framför denna musik vittnar inte bara om hans strålande tekniska begåvning utan även om hans djupa känsla och förmåga att trots avsaknad av högre skolning klart överglänsa de flesta av dagens många utbildade nyckelharpspelare.

Varför får man inte höra mer av detta spel?

Sture Möllerman

NYCKELHARPAN

- en självklarhet under Upplandsdagarna på Skansen.

I samband med de fyra Upplandsdagarna på Skansen i Stockholm som avslutades med VM-tävlingarna i nyckelharpspel anordnades av Eric Sahlströmsfonden en utställning om nyckelharpan. Den visades på Skansens loge.

Gunnar Ahlbäck och Kjell Wigfors var de som tillsammans med byggaren Olle Plan stod för denna mycket välbesökta och högt uppskattade del av aktiviteterna på Skansen. Publiktillströmningen blev knappast mindre genom nästan oavbrutet låtspel på nyckelharpor av två unga spelkvinnor från Uppsala. Många utländska turister som visade stort intresse fick sakkunnig guidning av Kjell och Gunnar. Detta var nödvändigt, då någon annan text än den svenska ej fanns tillgänglig. Utställningen var för övrigt av mycket hög klass och helt förenlig med allt annat som dessa dagar erbjöds Skansens många besökare.

Upplands Spelmansförbud och Föreningen Nyckelharpan hade beretts tillfälle att i anslutning till utställningen

presentera sina verksamheter. Detta utnyttjades, vilket ledde till fler nya medlemmar i föreningarna.

Till den spelmansstämma som utlysts i samband med VM-tävlingarna kom det antal spelmän man räknat med, trots konkurrens från Mäläröstämman.

Stockholms Spelmansgille, Upplands Spelmansförbund och Föreningen Nyckelharpan hade i förväg planerat de två allspel som gick av stapeln på Sollidens scen. Presenterat av Sture Möllerman och under Sonja Sahlström musikaliska ledning.

Sture Möllerman

*Bilden ovan: Olle Plan under ihärdigt täljande på knavrar.
Till höger: Kjell Wigfors och Gunnar Ahlbäck.*

Foto: Per-Ulf Allmo

Var ska man dansa om inte till nyckelharpans klang på logen.

Sahlströms- låtar i Hartwick- ska Huset

Text: Sture Möllerman

*Kvällens fotograf:
Marianne Möllerman*

Vårens sista harpspelsmöte på Hartwickska Huset gästades av Sahlströmska traditionsbärare: Sture Sahlström, Sonja Sahlström (dotter till Eric) och Håkan Larson (Sonjas man).

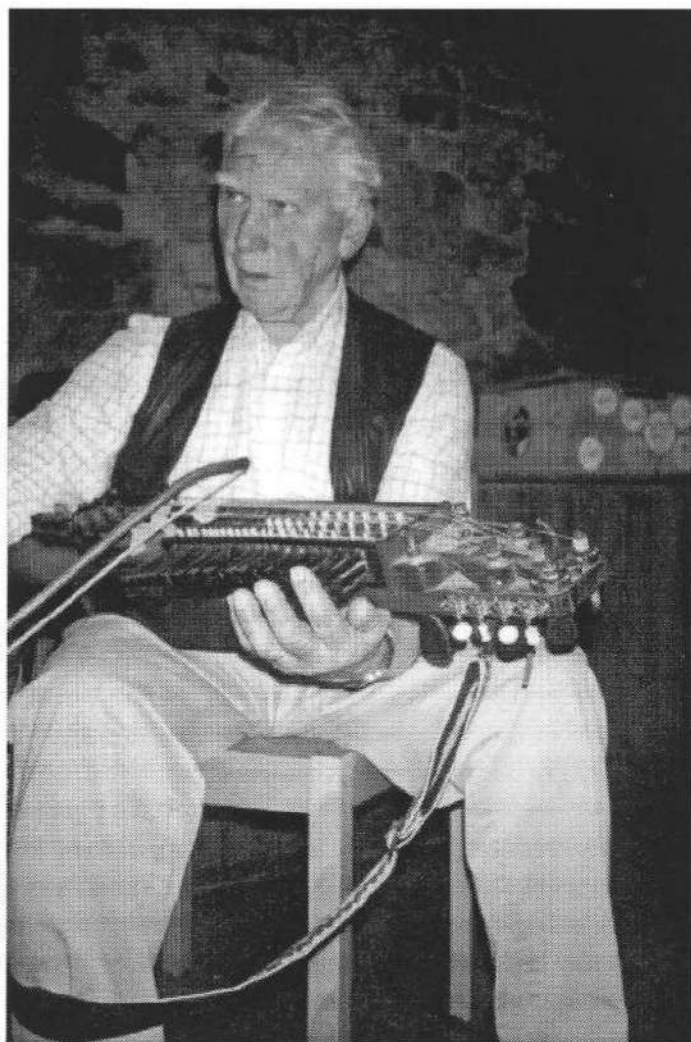
Den kvällen ägnades helt åt låtar ur den Sahlströmska repertoaren. Allspelet kom främst att bestå av äldre låtar som härstammar från Stures far Anders Sahlström och efter Erics spelmanskamrat Kalle Styfberg. Men även några av Erics egna kompositioner.

Det är alltid intressant och lärorikt att under en stund få vara tillsammans med dem som spelar låtar i direkt tradition. Dels för att få ta del av tolkningarna som kanske inte alltid stämmer överens med egna uppfattningar men även att få lite historik kring låtarna.

Varvat med allspelet – vi var ca 15 nyckelharpister – fick vi bl annat höra några mindre kända låtar som Fågelvalsens eller Kviddeviddevittvalsens av Anders Sahlström och Jumbovalsens efter samme spelman. Den senare låten fick sitt namn efter en omröstning för länge sedan – men det var då det... Båda dessa låtar finns med på en CD *Urpolska och Fågelvals* som gruppen Trollrike Spelmän producerade 1993 och som omnämndes i Nyckelposten nr 1, -94.

Sonja hade tagit med sig fiolen och visade därmed att det där med "fiollåtar" kontra "nyckelharpslåtar" kanske bara är en fråga om teknisk förmåga hos den enskilde spelmannen.

Det var en givande och trevlig kväll som alltid när vi har

våra träffar på Hartwickska Huset. Du som missade denna kväll kan i någon mån ta igen förlusten genom att resa till Österbystämman och under lördagskvällen lyssna och/eller dansa till Trollrike Spelmän. Sahlströmarna ingår som en naturlig del i den gruppen.

HÖSTENS TRÄFFAR

Till hösten återgår vi till Torsdagar för våra träffar, som då kommer att bli i Gästabudsalen på Hartwickska Huset, platsen som vi var på under denna senaste träff.

2:a torsdagen i september, oktober, november och december är redan preliminärbokade. Om det blir gästspelmän eller andra aktiviteter under dessa kvällar är ännu ej fastställt. Vi har många idéer i styrelsen, men kom gärna med egna förslag. Tiden blir som vanligt mellan klockan 19 och 22.

Det kan vara på sin plats att återigen beskriva hur man tar sig till våra torsdagsträffar.

Adressen är S:t Paulsgatan 39b på Söder i Stockholm. Reser du kommunalt är Mariatorget närmaste tunnelbanestation. Om porten mot gatan är stängd, gå upp för trappan runt huset, så ser du ingången runt hörnet. Kommer du med bil, häst, cykel eller liknande är det inte alltid säkert att det finns parkeringsplats alldeles intill vår lokal. Åk runt kvarteret tills du hittar en lämplig plats. Men en cykel kan du naturligtvis ta in på gården.

Tidigare gäst- spelmän

HÖSTEN -96

Nisse Nordström
och Ann-Christin Granfors

Hasse Gille

VÅREN -97

Peter "Puma" Hedlund

Gösta Sandström

Niklas Roswall

HÖSTEN -97

Henry Wallin

Ingvar och Lena Jörpeland
samt Leif Sällqvist

VÅREN -98

Mats Liljeholm

Under kortkurserna, lördagar
på Bandhagens gymnasium,
hade vi hösten 1996 Johan Hedin
och hösten 1997 Henry Wallin
som lärare och inspiratörer.

Nyckelharp- stämman Österbybruks herrgård

FREDAG 12 JUNI

20-24.00 Förstämma med spel och dans.
23.00 Konsert i Brukskyrkan

LÖRDAG 13 JUNI

10-14.00 inlämning av nyckelharpor för bedömning och utställning.
12.00 Scenprogram i Herrgårdsparken med allspel och uppspel av bl a deltagare från ungdomskursen. Dans av Österby Folkdanslags barngrupper.

14.00 Danskurs i polskor med upplandstradition.
14.30 Låtstugor med Sahlströmslåtar/Sture Hogmark och Wallinlåtar/Henry Wallin. Viskurs med Britta Røjäs.
18.00 Konsert i Brukskyrkan.
19.30 Gammeldans i Vagnshuset till Österby Spelmän
21.00 Dans till Spelmän från spellista.
21.00 - 01.00 Gammalt och modernt på stora dansbanan med folkmusikgrupperna Kvinnfolk från Åland och Trollrike Spelmän.
23.00 Visstuga i Bruno Liljeforsateljén med Eva Tjörnebo.

SÖNDAG 14 JUNI

10-16.00 Nyckelharputställning
11.00 Gudstjänst med spelmansmusik i Brukskyrkan.
12.30 Spelmanståg genom bruket, samling vid skolan.
13.00 Scenprogram med allspel, uppspel av enskilda och grupper, folkdansuppvisning samt utdelning av Jernbergfondens stipendium.
17.00 Avslutning i Brukskyrkan med spelmansmusik.

Loteri med högsta vinst – nyckelharpa byggd av Hasse Gille.

Fritt spel i Herrgård och park under stämman.

Lär dig spela nyckelharpa med Leif Alpsjö

Det är namnet på den kassett som kommit till Nyckelharpan redaktion för påseende och utlåtande.

Kassetten är ett av tre band som följer Leif Alpsjös tidigare producerade häften i samma ämne. Den är mycket enkelt upplagd både till form och innehåll och svarar väl mot de behov som finns för alla som vill lära sig från grunden.

Tyvärr ser och hör man alltför många nyckelharpsägare som spelat i många år men inte lyckats tillgodogöra sig mycket av dessa elementära saker. Framför allt gäller det stråktekniken – det som Leif med höger hand benämner "konstnären". Till skillnad från vänster hand som han kallar "teknikern".

Tänk om fler nybörjare fick möjlighet till rätt pedagogisk hjälp redan vid starten av sitt spelande. Vad mycket mer glädje och tillfredsställelse som då kunde komma med i spelet, för att inte tala om de bättre utvecklingsmöjligheter som sedan stod till buds. Därför vore det naturligt, när man köper eller får en harpa och aldrig tidigare spelat, också

skaffade något kursmaterial som t ex "Lär dig spela nyckelharpa". Allra helst även ha kontakt med någon duktig nyckelharpslärare.

Spela nyckelharpa 1 innehåller en kort historik om gamla harpor och mästare. Därefter lite om den kromatiska harpan delar och stämning. Stråken och dess delar.

Sedan följer hållning av harpan, vänster hand (teknikern), höger hand (konstnären), stråkföring, fingersättning, hållning – repetition, stråkföringsövningar, stråkhållning – repetition, några enkla skalövningar. Som sagt, en mycket enkel genomgång av det allra elementäraste i nyckelharpspelets ädla konst.

Band 2 och 3 av "Lär dig spela nyckelharpa" har jag ännu ej kunnat ta del av, men lär innehålla olika metoder att stämna, rytmisk stråkföring, råd och tips om nyckelharpan skötsel samt några låtar.

Beställning av kassetten samt ytterligare information om materialet kan fås av Leif Alpsjö på telefon 018 - 37 23 00.

Sture Möllerman

Lär dig spela nyckelharpa

med Leif Alpsjö